

المقدمة الثالثة: في أقسام الحج

مقدمة سوم: انواع حج

وهي ثلاثة: تمتّع، وقران، وأفراد.

حج بر سه نوع است: حج تمتّع، حج قران، حج افراد.

حج التمتع:

حج تمتّع:

فصورته: أن يحرم من الميقات بالعمرة المتمتع بها، ثم يدخل بها مكة فيطوف سبعاً بالبيت، ويصلّي ركعتيه بالمقام، ثم يسعى بين الصفا والمروة سبعاً، ويقصر.

كيفيت حج تمتّع: اينکه برای عمره تمتّع از میقات احرام بینند، سپس وارد مکه شود و هفت مرتبه دور خانه کعبه طواف کند و دو رکعت نماز در مقام بهجا آورد، سپس بین صفا و مروه هفت مرتبه به سعی بپردازد و (آنگاه) تقصیر^(۱) انجام دهد.

ثم ينشئ إحراماً للحج من مكة يوم التروية على الأفضل، وإن لا يقدر ما يعلم أنه يدرك الوقوف، ثم يأتي عرفات فيقف بها إلى الغروب، ثم يفيض إلى المشعر فيقف به بعد طلوع الفجر، ثم يفيض إلى مني فيحلق بها يوم النحر ، ويذبح هدية، ويرمي جمرة العقبة.

پس ازان بهتر است از روز ترویه^(۲) بار دیگر از مکه برای حج احرام بینند و (اگر در روز ترویه احرام نبست) زمانی مُحْرَم شود که بداند به اندازه رسیدن به وقوف وقت دارد؛ سپس به عرفات بروند و تا غروب در آنجا بمانند؛ سپس روانه

1- کوتاه کردن مقداری از موهای سر و یا کوتاه کردن ناخن‌ها را تقصیر می‌گویند. (مترجم)

2- روز هشتم ذی‌حجہ. (مترجم)

مشعر می‌شود و بعد از طلوع فجر در آنجا توقف می‌کند؛ سپس در روز عید قربان روانهٔ مِنا می‌شود و در آنجا حلق⁽³⁾ و قربانی نموده و جمرة عقبه⁽⁴⁾ را رمی می‌کند.

ثم إن شاء أتى مكة ليومه أو لغدھ، فطاف طواف الحج وصلی رکعتیه، وسعی سعیه، وطاف طواف النساء، وصلی رکعتیه، ثم عاد إلى منى ليرمي ما تخلف عليه من الجمار. وإن شاء أقام بمنى حتى يرمي جماره الثلاث يوم الحادي عشر، ومثله يوم الثاني عشر، ثم ينفر بعد الزوال. وإن أقام إلى النفر الثاني جاز أيضاً، وعاد إلى مكة للطوافين والسعی.

آنگاه اگر خواست می‌تواند همان روز یا روز بعد به مکه برود، طواف حج را بهجا آورد، دو رکعت نماز طواف بگزارد، سپس اعمال سعی را بهجا آورد، طواف نسا انجام دهد، نماز طواف نسا را اقامه کند، سپس به مِنا بازگردد و آنچه از رمی جمرات باقی مانده است را انجام دهد؛ و اگر خواست می‌تواند روز یازدهم در مِنا اقامت کند تا اینکه رمی جمرات سه‌گانه را بهجا آورد و همین کار را می‌تواند در روز دوازدهم نیز انجام دهد؛ سپس بعد از اذان ظهر از آنجا کوچ می‌کند؛ و جایز است تا کوچ دوم در آنجا اقامت کند و برای دو طواف و سعی به مکه بازگردد.

وهذا القسم فرض من كان بين منزله وبين مكة (22 كيلومتر) فما زاد من كل جانب، فإن عدل هؤلاء إلى القران أو للأفراد في حجة الإسلام اختياراً لم يجز ويجوز مع الاضطرار.

این نوع از حج (تمتّع) بر کسی واجب است که فاصله خانه‌اش تا مکه از هر سو 22 کیلومتر یا بیشتر باشد. اگر این عده - از روی اختیار و بدون اضطرار - نیت خود را از تمتّع به قران یا افراد تبدیل کنند جایز نیست، ولی اگر از روی اضطرار چنین کنند جایز است.

وشروطه أربعة: النية، ووقوعه في أشهر الحج، وهي شوال وذو القعدة وذو الحجة. وضابط وقت الإنشاء ما يعلم أنه يدرك المنسك، وأن يأتي بالحج والعمرة في سنة واحدة، وأن يحرم بالحج له من بطن مكة، وأفضل المسجد وأفضل المقام، ثم تحت الميزاب.

این نوع حج چهار شرط دارد: نیت در ماه‌های مخصوص اعمال حج باشد؛ ماه‌های حج عبارت اند از: شوال، ذی قعده و ذی حجه؛ و قانون آن، چنین است: زمان شروع آن وقتی است که بداند به اعمال حج می‌رسد و اینکه در یک سال، حج و عمره را انجام می‌دهد و اینکه از خود مکه مُحرم شود و اگر از مسجدالحرام مُحرم شود بهتر است؛ و نیز بهتر است احرام بستن در «مقام» (در مسجدالحرام) انجام شود و در درجه دوم بهتر است زیر میزاب⁽⁵⁾ باشد.

3- به تراشیدن موهای سر، حلق می‌گویند. (مترجم)

4- هریک از جمرات نامی دارد: به ترتیب از سمت مِنا رو به مکه، به اولی جمرة اولی و به دومی جمرة وسطی و به آخری جمرة عقبه می‌گویند. (مترجم)

5- میزاب یا ناوдан طلا روی بام کعبه به سمت درون حجر اسماعیل نصب شده است. (مترجم)

ولو أحجم بالعمره الممتع بها في غير أشهر الحج لم يجز التمتع بها إلى الحج، وكذا لو فعل بعضها في أشهر الحج، ولم يلزمـه الهدـي.

اگر برای عمره تمتع در غیر از ماههای حج، مُحرم شود جایز نیست برای تمتع به حج برود و اگر بخشی از اعمال تمتع را در غیر ماههای حج انجام دهد نیز حکمـش به همین صورـت است (يعني جـایـز نـیـست) و لازـم نـیـست قربـانـی کـنـد.

والإحرام من المـيقـات مع الـاختـيـار، ولو أحـرمـ بـحجـ التـمـتعـ منـ غـيرـ مـكـةـ لـمـ يـجزـهـ. ولو دـخـلـ مـكـةـ بـإـحـرـامـهـ وجـبـ استـئـنـافـهـ منـهـ ، ولو تـعـذـرـ ذـلـكـ يـسـتـأـنـفـهـ حـيـثـ أـمـكـنـ - ولو بـعـرـفـةـ - إنـ لـمـ يـتـعـمـدـ ذـلـكـ، ويـسـقطـ الدـمـ (كـفـارـةـ تـرـكـ الإـحـرـامـ مـنـ مـكـةـ) والـحـالـ هـذـهـ.

در صورت اختیار و عدم اضطرار باید از میقات مُحرم شود و احرام بستن از غیرمکه برای حج تمتع کفايت نمی‌کند. اگر در حال احرام وارد مکه شد، واجب است از نو مُحرم شود، ولی اگر عذر داشت (و چنین کاری را از روی عمد انجام نداده بود) از هرجایی که برایش ممکن بود احرام بیندد -حتی اگر در عرفه بتواند چنین کند- و ریختن خون از او ساقط می‌شود (درحالی که کفاره ترک احرام از مکه، قربانی کردن است).

ولا يجوز للمـمـتعـ الخـروـجـ مـنـ مـكـةـ حتـىـ يـأـتـيـ بـالـحـجـ، لأنـهـ صـارـ مـرـتـبـطاـًـ بـهـ، إـلاـ عـلـىـ وـجـهـ لاـ يـفـتـقـرـ إـلـىـ تـجـدـيدـ عـمـرـةـ (أـيـ يـخـرـجـ مـحـرـمـ وـيـعـودـ ذـلـكـ، أـوـ يـخـرـجـ غـيرـ مـحـرـمـ وـيـعـودـ قـبـلـ شـهـرـ)، ولو جـدـدـ عـمـرـةـ تمـتعـ بـالـأـخـيـرـةـ إـلـىـ الـحـجـ.

کسی که به تمتع رفته است نمی‌تواند از مکه خارج شود، مگر اینکه حج بهجا آورد -زیرا حج بر عهده‌اش لازم آمده است- مگر در صورتی که نیازی به انجام دوباره عمره نداشته باشد (يعني در حال احرام از مکه خارج شود و به همین حال به مکه بازگردد و یا بدون احرام از مکه خارج و پیش از سپری شدن یک ماه به مکه بازگردد) ولی [اگر بعد از بازگشت] عمره را دوباره انجام داد، این عمره آخر را به عنوان عمره تمتع قرار می‌دهد و حجش را تکمیل می‌نماید.

ولـوـ دـخـلـ بـعـمـرـتـهـ إـلـىـ مـكـةـ وـخـشـيـ ضـيـقـ الـوقـتـ جـازـ لـهـ نـقـلـ النـيـةـ إـلـىـ الـأـفـرـادـ وـكـانـ عـلـيـهـ عـمـرـةـ مـفـرـدـةـ، وـكـذـاـ الـحـائـضـ وـالـنـفـسـاءـ إـنـ مـنـعـهـمـاـ عـذـرـهـمـاـ عنـ التـحلـلـ وـإـنـشـاءـ الإـحـرـامـ بـالـحـجـ، لـضـيـقـ الـوقـتـ عـنـ التـرـبـصـ. ولو تـجـدـدـ العـذـرـ وـقـدـ طـافـتـ أـرـبـعاـ صـحـتـ مـتـعـتـهاـ، وـأـتـتـ بـالـسـعـيـ وـبـقـيـةـ الـمـنـاسـكـ، وـقـضـتـ بـعـدـ طـهـرـهـاـ ماـ بـقـيـ منـ طـوـافـهـاـ، وـإـذـاـ صـحـ التـمـعـ سـقـطـتـ الـعـمـرـةـ الـمـفـرـدـةـ.

اگر در وضعیت عمره تمتع وارد مکه شود و از تنگی وقت برتسد، جایز است نیت خود را به حج افراد تبدیل کند؛ در چنین حالتی فقط عمره مفردہ بر عهده‌اش است. اگر عذر زن حائض و نفسا باعث شود نتواند از حالت احرام خارج شود و دوباره برای حج احرام بیندد حکم به همین صورت است،⁽⁶⁾ زیرا اگر صبر کند تا عذرش برطرف شود وقت را از

6- يعني بـاـيـدـ نـيـتـ خـودـ رـاـ بـهـ حـجـ اـفـرـادـ تـبـدـيـلـ كـنـتـ وـفـقـطـ عـمـرـةـ مـفـرـدـهـ بـرـ عـهـدـهـ دـارـنـدـ. (مـتـرـجـمـ)

دست می‌دهد. اگر دوباره برای چنین زنی عذر پیش بباید درحالی که چهار دور از طواف خود را انجام داده باشد، تمتّعش صحیح است و سعی را انجام می‌دهد و سایر مناسک را به جا می‌آورد و بعد از پاک شدن، آنچه از طوافش باقی‌مانده است را به جا می‌آورد و وقتی تمتّع صحیح شد عمره مفرده از او ساقط می‌شود.